CHKD JAN 28 1964

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

SLA

N. Y. Public Library
Div. S
Grand Central Sta.
P. O. Box 2201
New York 17, N. Y.

No. 1 — Acceptance for M... at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y. 10001, Sausio-January 3, 1964 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — 55 METAI

LAIMINGŲ NAUJŲ 1964 METŲ!

MIRĖ KLEOFAS JURGELIONIS

BUVĘS TĖVYNĖS REDAKTORIUS

Gruodžio 24 d., Riverside, Calif., mirė Kleofas Jurgelionis, poetas, kritikas, laikraštininkas ir visuomenės veikėjas.

K. Jurgelionis buvo gimęs 1886 m. sausio 1 d., Moškėnų kaime, Panemunėlio val. Taigi, iš gyvųjų tarpo atsiskyrė baigdamas savo gyvenimo 78 metus. Mokslus ėjo Petrapily, Krokuvoje ir Chicagoje, kur 1919 m. baigė De Paul universitete teisių skyrių.

Atvykęs į Ameriką Kleofas Jurgelionis dirbo Scranton, Pa., kaip spaustuvininkas prie dr. J. Šliupo "Laisvosios Minties". Vėliau Chicagoje redagavo A. Olšausko leidžiamą "Lietuvą". Kurį laiką buvo dienraščio "Naujienų" vedėjas. Trumpiau redagavo "Draugą" ir SLA organą "Tėvynę." Penkerius metus Chicagoj per Budriko radijo valandėles perduodavo teatrališkus skičus. Tai budingos "Bartkų" šeimos gyvenimo vaizdai, jo paties sukurti.

Mėgo sceną ir joje pradėjo reikštis Petrapily. Pats vaidino, vadovavo ir rašė lietuvių teatrui. Išvertė operetę "Adomas ir Ieva." Parašė studiją apie kun. A. Vienužį ir jo dainas. Vėliau buvo išleista jo "Deklamatorius," "Mislių knyga," išvertė Šekspyro "Magbethą." Parašė nemaža eilių, kurių daugelis yra atspausdinta jo poezijos rinkiny — "Gludi Liudi." Po savo kuriniais pasirašydavo Kalėdų Kaukės slapyvardžiu.

Į SLA K. Jurgelionis įstojo 1934 m. Kurį laiką buvo Įstatų komisijos nariu. Vėliausiai priklausė pavienių narių kuopai 126 New Yorke. Visuomet domėjosi organizacijos reikalais.

Paskutiniuosius metus rašytojas poilsiaudamas praleido **Californijoj, Riverside. Po pamaldų Lutheran Church** of the Cross gruodžio 27 d. velionies palaikai buvo sudeginti krematoriume.

Nuliudime velionis paliko žmoną, sunų ir kitas artimas gimines, pažįstamus bei draugus.

KLEOFAS JURGELIONIS

DARBAS

O, tas darbas, darbas, darbas,
Darbas paskubos!...
Ant galvos, kaip kardas kabo,—
Užmušėjas ir ėdikas visko labo,
Ponas tik tos valandos.
O, tas laikas, laikas, laikas,
Laikas baudžiavos!...
Valandėlėm išmatuotas,
Už kasdienę duoną nuomon atiduotas,
Niekad nėr jo pabaigos.

PRAĖJUSIEJI METAI PASIŽYMI DIDELĖMIS NELAIMĖMIS

V. TVIRBUTAS

Vėl vieneri metai jau praeityje. Žvelgiant į juos pamatysime, kad 1963 m. yra taikos metai, tačiau laike jų buta didelių nelaimių ir masiniai žuvo žmonės, lyg kokiose karų kovose.

Statistika rodanti, kad 1963 m. visoje žemėje mirė apie 45 milijonai žmonių. **Pasaulis neteko visos cilės garsių mokslininkų, menininkų, rašytojų, politikų, valstybės vyrų, turėjusių gyvenime žymų vaidmenį. Ypač labai jautriai, ne tik Amerika, bet ir kiti kraštai,** pergyveno netekimą prez. J. F. Kennedy, žuvusio nuo piktadario rankos lapkričio 22 d., **Dallas** miestc, **Texas. Taip pat pasauly didelę užuojautą sukėlė pop. Jono XXIII, žymių reformų šalininko mirtis (mirusio birž. 3 d.).**

Sunku butų išvardinti visas įžymybes, kurių netekta **praėjusiai metais.** Pažvelkime nors į didesnes nelaimes **pražudžiusias tukstančius gyvybių.**

KATASTROFOS, PAREIKALAVUSIOS MASINIŲ AUKŲ

Viena didžiausių katastrofų įvyko gegužės 9 d. Rytų Pakistane. Audros sukelto potvinio metu ten žuvo, oficialiais duomenimis, 11,000 žmonių. Gyventojai teigia, kad aukų buta apie 25,000.

Uraganas Flora, siautęs spalio 6 - 9 dienomis Haiti ir Kuboj, pareikalavo apie 6,000 žmonių aukų. Spalio 9 d. vidurnaktį šiaurės Italijoj, nuslinkęs kalnas sugadino užtvanką ir prasiveržęs į slėnį vanduo nuplovė ištisus kaimus, paskandindamas apie 2,500 gyventojų.

Gegužės 4 d. laivo katastrofoj Nile prigėrė apie 180 keleivių.

Lapkričio 9 d. Japonijoje anglių kasykloje, įvykus sprogimui, žuvo 453 angliakasiai. Praėjus šešiom valandom, prie Tokio traukinių nelaimėj žuvo 162 keleiviai. **Taip pat Japonijoj, prie Okinavos, rugpiučio 17 d.** nuskendo laivas su 128 keleiviais.

Vokietijoj lapkričio mėnesį anglių kasyklose žuvo 29 kasėjai.

Vakariniam Atlante balandžio 10 d., nuskendo amerikiečių nardomasis atominis laivas su 129 jureiviais.

Indianapoly spalio 31 d. kolizejuje, į kurį buvo susirinkę 4,500 žmonių pasigėrėti dailiojo čiuožimo programa, sprogo dujų tankas, užmušdamas 72 žiurovus ir sužeisdamas 385.

Norwalk, Conn. senelių namų gaisre žuvo 63 tų namų gyventojai. Quito, Ecuador, sugriuvus mokyklai, rado mirtį 103 vaikai ir mokytojas.

Rugpiučio 26 d. Jugoslavijoj, Skopje mieste per žemės drebėjimą namų griuvėsiuose buvo palaidota apie 2,000 gyventojų.

Gruodžio 29 d. ryte, užsidegus Hotel Roosevelt, Jacksonvilee, Fla., žuvo 21 asmuo ir daug buvo sužeista.

Susisiekimo lėktuvų nelaimėse žuvo apie 800 keleivių. Gruodžio 22 d., arti Madeiros sudegė ir nuskendo graikų laivas **Lakonia. Žuvo apie 100 žmonių.**

Pereitais metais dar vyko keli nedideli karai: Alžyre, Laose, Vietname, Irake, Palestinoje. Žuvo tukstančiai gyvybių. Linkime, kad 1964 metai žmonijai butų laimingesni ir ne tiek gausųs tragiškais įvykiais.

LANKĖSI VAKARŲ VOKIETIJOS KANCLERIS

JOHNSON CITY, Texas.— Gruodžio pabaigoje į Ameriką buvo atvykęs Vakarų Vokietijos kancleris Ludwig Erhard ir su prezidentu Lyndon B. Johnson turėjo ilgesnius pasitarimus. Daugiausiai paliesta Vokietijos klausimas. Nusistatyta gerint Vakar-Rytų santykius, sumažinti įtempimą ir eiti prie pastovios taikos.

Šis pasimatymas yra tik pasiruošimas naujiems pasitarimams siekiant taikos derybų su sovietais.

PUOLĖ AMERIKOS ATSTOVYBĘ

Bulgarijos sostinėje Sofijoj įvyko demonstracija, kurios metu buvo išdaužyti Amerikos atstovybės langai. Taip pat sudaužyti tarnautojų automobiliai, stovėję gatvėje prie atstovybės.

Šiuo metu Bulgarijos teismas teisia savo diplomatą Christofel Georgies, kuris buk perdavęs Amerikai valstybinių paslapčių tarnaudamas Jungt. Tautose. Dėl to bulgarai sumanė parodyti savo pyktį Amerikai.

LIETUVOJ TRUKSTA ŽEMĖS UKIO PRODUKTŲ

Maskvoj komunistų partijos CK Plenume leista tarti žodį ir A. Sniečkui ("Tiesa", nr. 290). Jis pasakojo apie Lietuvoje pradėtas statyti dvi trąšų gamybos įmones ir nurodė, kad pastaraisiais metais Lietuvoje buvę ištirta 88% viso sėjamojo ploto ir sudaryti dirvos žemėlapius.

SVEIKI, SULAUKĘ NAUJŲ METŲ!

Pavergtųjų Seimas Sveikina Tautas

Pavergtųjų Seimas išleido atsišaukimus į tautas. Per Laisvosios Europos ir per kitas radijo stotis juos perdavė gruodžio 23-24-25-31 ir sausio 1 d. albanų, bulgarų, čekų, estų, latvių, lenkų, lietuvių, rumunų ir vengrų kalbomis.

Kalėdų atsišaukime pažymi, kad "šiandien jųs, pavergtieji broliai, jungiatės dvasia su viso pasaulio geros valios žmonėmis. Ir nors pavergėjas per eilę metų bando išrauti Kalėdas iš jusų širdžių, veltui jo pastangos. Religija soviet ųpavergtoj Europoj tebėra galinga tvirtovė, kai komunizmo sienos aižėja."

Toliau pažymima, kad kalėdiniai sveikinimai glaudžiai siejasi su asmens teisių vykdymu. Asmens teisių apsauga įgauna vis daugiau paramos. Jungt. Tautos neseniai aiškino religinės laisvės padėtį Pietų Vietname. Pavergtųjų Seimas padarys viską, kas jam įmanoma, kad Jungtinės Tautos tokį pat religinės laisvės padėties aiškinimą padarytų ir Centro bei Rytų Europos kraštuose.

Naujų Metų atsišaukime Pav. Seimas primena, kaip palankius pavergtųjų laisvės siekimams reiškinius komunistinių valstybių tarpusavio suskilimą, sovietinio jaunimo nusivylimą sovietine sistema, taip pat sovietinės ukio, ypatingai žemės ukio, sistemos bankrotą. "Chemikalų gamybos didinimas sovietinių vergų nepadarys našaus ukio ukininkais."

Seimas įsipareigoja padvigubinti savo pastangas į laisvąsia svalstybes, kad jos suaktyvintų savo politiką ir savo paramą pavergtųjų valstybių nepriklausomybei ir asmens teisėms atstatyti.

Pabaigoje atsišaukimas išreiškia visuotinę viltį, kad "laisvė, pagaliau, paims viršų."

NAUJAS LATVIŲ GARBĖS KONSULAS ANGLIJOJ

Laisvosios Latvijos pasiuntinybės Anglijoj reik. vedėjas T. V. Ozolinš nauju Latvijos garbės konsulu Dundee mieste paskyrė žinomą prekybininką D. H. Paterson

BROOKLYNE MIRĖ KOMPOZITORIUS KAZIMIERAS VIKTORAS BANAITIS

Sunkiai ir ilgesnį laiką sirgęs gruodžio 25 d. Brooklyne mirė žymus lietuvių kompozitorius Kazimieras Viktoras Banaitis, sulaukęs 67 m. amžiaus. Buvo kilęs iš Vaitiekapių k., Sintautų val., Šakių apskr.

Yra parašęs nemaža muzikos kurinių, kurių paskutinysis opera "Jurgtė ir Kastytis."

Koplyčioje atsisveikinimo kalbas pasakė konsulas V. Stašinskas, Lietuvos operos **solistė Vincė Jonuškaitė, muz.** A. Kačanauskas, S. Dzikas, M. Cibas ir kt.

Prie karsto garbės sargyboj stovėjo operetės choro dalyviai. Šiam chorui velionis K. V. Banaitis kurį laiką yra vadovavęs.

Pamaldų metu Angelų Karalienės bažnyčioj giedojo V. Januškaitė, taip pat jo kurinį nagrojo smuikininkas I. Vosylius, atvykęs iš Bostono.

Iškilmingas pamaldas atlaikė kun. J. Aleksunas. Palaidotas gruodžio 25 d. šv. Karolio kapinėse

KĄ SLA GALĖTŲ DUOT JAUNIMUI

Spausdiname rašinį, kurio autorius yra Julius Stankevičius, laimėjęs SLA 136 Clevelando kuopos paskelbtose rašinių varžybose pirmą vietą.

SLA yra didelė ir turtinga organizacija. SLA išmoka apdraudas, šelpia sergančius ir į vargą patekusius. Duoda stipendijas moksleiviams.

Labai daug naudos galėtų duoti lietuvių išeivijos jaunimui. Tam tikslui galėtų pastatyti kultūros namus. Tokiuose namuose reikėtų įrengti atskirus lietuviškos veiklos skyrius.

Svarbiausia įkurti pastovią lietuvišką mokyklą, kur jaunimas butų išmokslintas ir paruoštas lietuviškoje dvasioje. Tuomet turėtume gerų patriotų, susipratusių lietuvių ir kovotojų už Lietuvos laisvę.

Įrengti lietuviškų jaunimo knygų biblioteką bei skaityklą. Jaunimas priprastų skaityti lietuviškas knygas ir pamiltų lietuvių kalbą.

Taip pat butų naudinga įsteigti jaunimo teatrą ir mokyti vaidybos, baleto ir plastikos. Žinoma, scenos veikalai turi buti tik lietuvių rašytojų. Jaunieji aktoriai papildytų savo kalbos žodyną ir pasisavintų geras savybes iš tų asmenų, kurie vaizduojami veikaluose: drąsą, kantrumą, darbštumą ir meilę savo tautiečiui.

Iš jaunimo galima suburti orkestrą. SLA galėtų muzikos instrumentus nupirkti: stygų dudų ir kitus. Mokytojas išmokytų groti lietuvių kurinius, kurių tonai įsiskverbs į jaunųjų sielas ir visuomet aidės tokie aidai.

Negalima nustumti į šalį meno darbelių. Berniukus verta pamokyti ką nors iš medžio drožinėti o mergaites — siuti, megsti. Visi darbeliai turi buti atlikti pagal lietuvių meno stilių, kad jaunimas mokėtų atskirti nuo svetimų tautų meno.

Labai svarbu sportas. Butinai įrengti sporto salę ir aikštę su visais įrankiais. Tarpusavyje bendraudamas jaunimas ne taip greitai nutautėtų.

Visų skyrių centre reikalinga didelė salė bei scena visiems lietuviškiems parengimams ir bandymams.

Kulturos namų paruošiami skyriai pripratins visus jaunuolius bendrauti. Todėl jie stengsis visuomet burtis. Tokiu budu turės supratimą ir organizacijas palaikyti ir iš jų visi taps SLA nariais.

Viename bendrame lietuvybės centre visas jaunimas nejučiomis pasiduos lietuviškai įtakai.

Julius Stankevičius

SLA SPECIALUS VAJUS BUS VYKDOMAS IKI VASARIO 16 D.

SLA veikėjų ir organizatorių palankiai sutiktas SPECIALUS VAJUS SLA Vajaus Komisijos patvarkymu, **bus vykdomas iki ateinančio VASARIO 16 dienos,** kad ir tie organizatoriai bei veiklųs nariai, kurie dar nespėjo atsiųsti naujų narių aplikacijų, galėtų dalyvauti paskelbtų **dovanų** paskirstyme.

Dabar geriausias laikas įrašyti naujus narius. Todėl kuopų valdybos, organizatoriai ir veikėjai labai prašomi dar didesne energija dirbti vajaus darbą ir siųsti naujas aplikacijas.

Gerbiamieji, dalyvaudami šiame specialiame vajuje atliksit gražų patarnavimą savo organizacijai, pagelbėsit savo žmonėms gauti geras apdraudas ir **galėsit gauti, pagal paskelbtas sąlygas, ypatingas dovanas,** jeigu ir toliau — iki vasrio 16 d. sustiprintai veiksit.

Įrašiusiems nurodytu laiku naujus narius, skirtos šios dovanos:

PIRMOJI DOVANA:
Kas įrašys 40 naujų narių, gaus grynais $100.00.

ANTROJI DOVANA:
Kas įrašys 30 narių, gaus grynais $75.00.

TREČIOJI DOVANA:
Kas įrašys 25 narius, gaus grynais $50.00.

KETVIRTOJI DOVANA:
Kas įrašys 20 narių, gaus grynais $40.00.

PENKTOJI DOVANA:
Kas įrašys 15 narių, gaus grynais $30.00.

ŠEŠTOJI DOVANA:
Kas įrašys 10 narių, gaus grynais $20.00.

SEPTINTOJI DOVANA:
Kas įrašys 5 narius, gaus grynais $10.00.

Šiame specialiame švenčių vajuje gali dalyvauti **užregistruoti organizatoriai,** o taip pat ir visi nariai. **Apdraudų sąlygos** paskelbtos. Įstojimo mokesčio nauji nariai **nemoka.**

Nuo Non-Medical apdraudų paskelbtų mokesčių **duodama** 10% nuolaidos. Kam reikia aplikacijų ar pageidaujami **nurodymai, rašykite į SLA centrą.**

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

Published Every Friday

By the Lithuanian Alliance of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:

In the United States ------- $4.00
To Foreign Countries ------ $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

NAUJIEJI METAI

Žengiant per Naujų Metų slenkstį, žmogus imi ir pagalvoji, kas gi tie metai? Sakoma, kad tai terminas matuoti laikui, per kurį žemė apsisuka 365 kartus, sykiu apkeliaudama vieną ratą aplink saulę.

Tokių minčių sukuryje susiduriam su labai senu klausimu, kas yra laikas? Deja, nei didieji pasaulio išminčiai neranda į šį klausimą tikslaus atsakymo. Lietuvoje žmonės, kalbėdami apie laiką, sakydavo, diena dieną gena. Dar 500 metų prieš Kr. graikų filosofas Heraklitas, stebėjęs gamtą ir iš jos reiškinių išvedęs savo mokslo tiesas, mąstydamas apie laiką pastebėjo, kad viskas teka, bėga... Vadinas, niekas nestovi vietoj, nuolatos mes judame ir bėgame vis į naujus laikus, naujus įvykius...

Pradedant Naujus Metus yra įprasta pasvarstyti, kokie įvykiai laukia musų šiuose metuose, ką jie duos ar atneš kiekvienam iš musų? Ir šis mūsų svarstymas baigiasi tik spėliojimais, nes sunku numatyti busimų dienų įvykius, o apie juos galėsime kalbėti tik kaip apie praeitį. Todėl visi ateities pranašavimai yra daugiau pagrįsti musų pačių vaizduote, o ne tikrove ir ne apčiuopiamais reiškiniais.

Tačiau mes galim galvoti ir kalbėti apie ateities planus bei darbus, kuriuos numatom atlikti. Kaip patriotinės organizacijos nariams, mums turi rupėti

Svarbiausi SLA uždaviniai 1964 metais.

Šie metai yra SLA centrinės vadovybės rinkimų metai. Juos turėsime atlikti per vieną kovo mėnesį. Jau dabar svarbu kuopų valdyboms numatyti tą mėnesį kviesti susirinkimus rinkimų reikalais, kartu ir nariams iš anksto priminti bei paskatinti dalyvauti busimuose rinkimuose.

Kitas musų šių metų svarbus darbas yra organizacijos seimas. Prie jo taip pat iš anksto turime ruoštis, kad savo sumanymais ir įnešimais galėtume prisidėti prie organizacijos tobulinimo ir pačių narių gerovės.

Pagrindiniu musų darbu ir toliau lieka organizacijos plėtimas. Lietuvių telkimui į Susivienijimo eiles turime skirti dar didesnį dėmesį, kad busimam seime galėtumėm pasirodyti su didesniais laimėjimais. Todėl jau dabar, metų pradžioje, kuopom tenka paspartinti vajaus darbus ir padidinti kuopose narių skaičių.

Pagaliau tarp tų visų organizacijos darbų neturime pamiršti ir kitos SLA srities — tai visuomeninės veiklos. Ji yra plati ir įvairi. Kiekvienai kuopai derėtų paplanuoti, ką ji galės atlikti šiais metais ne vien organizacijos, bet taip pat ir tautos naudai, ypač jos laisvinimo reikalams.

Todėl Naujuose Metuose svarstant darbų planus, tenka linkėti visiems Susivienijimo veikėjams, apskričių ir kuopų valdyboms, organizatoriams ir nariams geriausios sveikatos, ištvermės ir jėgų gyvenime, nes tik budami pajėgūs galėsime atlikti tuos darbus, kuriuos numatome ir kurie mums visiems rupi.

A. Sd.

Lietuvių Kambarys Pittsburgho Universitete visus žavėjo

Gruodžio 13 d. Liet. Kambarys Pittsburgho Universitete buvo darbščiųjų moterų rankomis meniškai papuoštas Kalėdų šventėms. Po skanių vaišių ir kalėdinės programos Universiteto 12-me aukšte, susirinkusieji įvairių tautinių kambarių atstovai subruzdo savus kambarius kaip įmanydami gražiau papuošti.

Musų lietuviškas kambarys susilaukė gražiausių komplimentų ir pagyrimų. Gražiai nuaugusi eglutė kambario kampe prie langų, pasipuošė gryniausiais šiaudiniais ornamentais, naturalia ir margomu sspalvomis išsiskirdama iš visų kitų tautinių kambarių kiekvieną lankytoją pradžiugino ir nustebino, o lietuvį — tai tikrai nuvedė svajonėmis į tą brangią tėvų šalį, kai tėvynė dar buvo laisva ir kiekvienam name stovėjo per Kalėdų šventes eglė lietuviškai ir lietuvių rankomis papuošta.

Dėka mus darbščių Pittsburgho moterų pastangomis Gertrud Dargienės ir Nellie Katkus - Evans iniciatyva, SLA 73 Moterų kuopa pagamino gryniausius šiaudinius ornamentus lietuviškai eglutei. O kai moterys Lietuvišką Kambarį papuošė įdėdamos savo širdį ir meilę, kitataučiams taip patiko, kad klausimams apie Lietuvą nebuvo galo.

Gaila, kad Kambario pirm. P. Dargis tą dieną turėjo labai svarbiais reikalais išvykti į New Yorką, butų buvus dviguba šventė musų kambariui, nes butų atlikta pats pristatymas naujo pirmininko P. Dargio Univarsiteto direktoriams ir įvairiems atstovams.

Papuošimo darbus ir uždavinius gerai atlikdamos Gert. Dargienė, N. Katkus-Evans, Eva Martin ir šio straipsnio rašytoja patenkintos grįžo į namus, nes ir vėl tuomi tapo iškeltas lietuvių vardas ir prie lietuvybės išlaikymo gan daug prisidėta.

F. Spingienė

Pittsburgh, Pa.

Jurgis ir Elzbieta Žilinskai, visuomenės veikėjai, gruodžio 29 d. savo namuose turėjo šeimos šventę. Į jų surengtą pokylį atsilankė jų draugai ir artimieji, kurių tarpe buvo SLA prez. P. P. Dargis su žmona, Nellie Evans, SLA 73 kuopos pirmininkė ir kiti.

J. ir E. Žilinskai Susivienijimo veikloje Pittsburghe atlieka žymų vaidmenį.

Baltimore, Md.

Pereitais metais mirtis atsiėmė kuopos pirmininką, organizatorių, knygų tikrintoją. Naujos vadovybės rinkimai paskirti sausio 12 d., 2 val. popiet, Lietuvių svet. Į šį susirinkimą turi ateiti visi nariai, netik tie, kurie nusiteikę sumokėti duoklę, bet ir tie, kurie jau yra mokėję ir tie, kurie mokėjimą atidėlioja.

Reikės išrinkti kuopos valdybą, knygų tikrintojus, organizatorius ir kitus pareigūnus.

Jei susirinkimas bus negausus ir nariai atsisakinės pareigų valdyboje, yra pavojus, kad duokles teks nariams asmeniškai patiems siuntinėti į centrą.

Taigi, visi SLA 64 kuopos nariai sausio 12 dieną, 2 val. popiet vyksta į kuopos metinį susirinkimą Liet. salėje.

M. K-a

Los Angeles, Calif.

Gruodžio 15 d. SLA 75 kuopa Tautiniuose namuose turėjo metinį susirinkimą. Pagerbtas lakpr. 12 d. miręs narys Kazys Lukšys. Nominuoti kandidatai į SLA centro Pild. Tarybą.

Kuopos valdybon išrinkti: Alg. A. Boreišis, pirm.; Leonas Jasiukonis, vicepirmin.; Adelė Nausėdienė, sekr.; Fel. Collins, iždin.; Isabelė Simokienė ir Mar. Aftukienė, iždo glob.; Kazys Januta, fin sekr.

A. Biekša SLA 75 kuopos pirmininku buvo dešimt metų iš eilės. Daugiau jis jau nebesutiko buti renkamas. Susirinkimas nutarė po Naujų Metų surengti su ilgamečiu pirmininku atsisveikinimo vakarą.

J. Streleckis, buvęs dvejus metus kuopos sekretorium, taip pat nebesutiko buti renkamas ateinantiems metams.

Kazys ir Justina Žukauskai, neseniai iš Kanados persikėlę gyventi į Californiją, persirašė į 75 kuopą. Žukauskai laikinai buvo apsistoję Long Beach mieste, tačiau pastoviau įsikurs 1203 North Spurgeon St., Santa Anna. K. Žukauskas leidžia juokdarybos laikraštį "Pelėda".

Los Angeles Dramos samburis atliks vaidinimo programą sausio 26 d., 75 kp. metiniame parengime, šv. Kazim. parap. salėje. Visi kuopos nariai su šeimomis ir draugais, kviečiami dalyvauti. Bus paruošti pietūs ir šiaip užkandžiai. Po vaidinimo šokiai.

Joseph Mason, 75 kp. narys, prieš Kalėdas buvo ligoninėje operuotas. Sveiksta namuose. Visa Mason šeima,— žmona Anna ir duktė Birutė— yra Susivienijimo nariai.

Koresp.

METINIS PARENGIMAS

Sausio 26 d., šv. Kazimiero parap. salėje, Dramos Samburis vaidins vieno veiksmo moterų sapną 'Pasaulis be vyrų'. Vaidina: Ema Dovydaitienė, Agutė Dudienė, Giedrė Gustaitė, Dalila Mackelienė, Ona Naudžiuvienė, Jonė Pėterienė, Danutė Vebeliunaitė. Režisuoja Dalila Mackelienė. Padėjėjai — Vl. Gilys ir Kaz. Šakys. Scenarius B. Mackela. Dramos Samburio pirmininkas — Vincas Dovydaitis.

Vaidinimo pradžia 3:30 val. Po vaidinimo šokiai, pasisvečiavimas. Pietūs duodami nuo 12 val. Kviečiami kuopos nariai ir svečiai atvykti į metinį parengimą.

Valdyba

Detroit, Mich.

Šauliai minėjo 5 m. sukaktį

Pirmojo Lietuvos Kareivio Stasio Butkaus kuopa Detroite vėliavą pašventino ir 5 m. sukaktį atšventė gruodžio 15 dieną.

Minėjimas pradėtas šv. Antano bažnyčioje pamaldomis. Apeigas atliko kun. V. Krisčiunevičius. Antrą val. popiet buvo iškilmingas aktas, meninė programa ir vaišės Lietuvių namuose. Minėjimą pradėjo kuopos pirmin. J. Petrulionis, į garbės prezidiumą pakviesdamas: Šaulių Sąjungos centro atstovą prof. Šimoliūną, gen. K. Černių, kun. Krisčiunevičių, Maž. Liet. maj. J. Šimkų, Vilniaus Sąjungos K. Veikutį, Organiz Centro R. Valadką, L. B-nės V. Pauzą, garbės šaulį F. Motuzą ir kit.

Minėjimas pradėtas Amerikos himnu. Jį giedojo Bronė Beržanskienė, akompanuojant A. Mateikai. Vėliavos fundatorius Marijonas Šnapštys tarė žodį ir įteikė kuopai Šaulių vėliavą. Pasižymėjusieji šauliai apdovanojami šaulių ordinais bei medaliais. Iškilmingas aktas baigtas Lietuvos himnu. Dar buvo trumpa programa.

Tuose pačiuose namuose vyko ir paroda. Kun. Krisčiunevičius turėjo išstatęs Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų kolekciją. Jurgi Baublys Vyt. Didž. Muzėjaus Kaune modelį. O svečias Br. Kviklys, autorius knygos "Musų Lietuva", Didž. Liet. Kunigaikštijos, Nepriklaus. Lietuvos pinigų ir spaudos kolekcijas.

Jis ir žodį tarė: "Vieni iš Lietuvos bėgdami vežėsi lašinius, kiti įvairias brangenybes, o aš, kaip matote, šį šlamštą. Vokietijoj man viskas buvo subombarduota, o šis mano maišiukas su tais daiktais, lyg per stebuklą, bombos buvo nublokštas keletą šimtų metrų ir liko nesudegęs. Jei kas turite tokių dalykų ir rengiatės išmesti ar šiaip jums nereikalingi, siųskite man."

Vėliau žemutinėj salėj, prie gausiai apkrautų stalų įvyko vaišės. Skaityta sveikinimai ir pasakyta gražios kalbos.

Tenka džiaugtis ir didžiuotis, kad šaulių eilėse matome daug SLA 352 kuopos narių: garbės šaulys F. Motuzas, vėliavos fundatorius M. Šnapštys, naujasis vėliavininkas P. Valentynas, J. Balnionis, V. Tamošiunas ir kt.

Garbė J. Petrulioniui už tokį įspudingą ir gražų šventės pravedimą. Džiugu butų ji matyti ir SLA eilėse. Viena tik apgailėtina, kad pati didžiausia narių skaičiumi SLA kuopa Detroite buvo lyg ir pamiršta.

A. Grinius

Dayton, Ohio

50 metų sukaktis

1914 m. sausio 4 d. Jonas Navickas įsteigė SLA 105 kp. iš 10 narių, vyrų. Taigi 1964 m. sausio 4 d. kuopa sulaukia auksinės sukakties. Anais laikais kuopai buvo gana sunkios sąlygos. Turėta įvairių priešų. Tačiau kuopos veikėjai, budami tautiškai susipratę, nugalėjo sunkumus ir verbavo narius.

Kuopai daugiausiai pasidarbavo, prirašydami naujų narių, šie organizatoriai: Vincas Kripaitis, Tomas Sakaitis, J. A. Urbonas, Anupras Giedraitis, Motiejus Pauparas ir kiti.

Po keletos metų kuopa išaugo ir turėjo daugiau šimto narių. Kuopa yra pasižymėjusi savo veikla. Ruošė įvairius parengimus. Lietuviai gausiai į juos atsilankydavo ir paremdavo. Kuopa įsigijo gerą vardą. Ją vadindavo, tautiečių draugija.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę jai paremti kuopa aukojo stambias sumas dolerių iš iždo, o taip pat ir patys nariai nuo savęs. Nariai, kurie kreipėsi, visi yra gavę pagalbą.

Tačiau jau nemaža veiklių narių yra iškeliavę į amžinastį. Dabartiniu laiku kuopa, kad ir su mažesniu narių skaičiumi, galėtų išvystyti didesnį veikimą. Iždo kuopa turi 250 dol.

J. A. Urbonas

Wilkes Barre, Pa.

SLA 115 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 12 d., Lenkų Veteranų svetainėje, 287 E. Market St. Pradžia 1:30 val. popiet. Visi kuopos nariai malonėkit dalyvauti, nes bus išduotas metinis finansų raportas ir kiti kuopos reikalai apsvarstyti.

Valdyba

Pittston, Pa.

SLA 7 kuopos narių susirinkimas įvyks sausio 12 d., 2 val. popiet, Liet. Klube. Nariai prašomi atsilankyti.

S. Morkus, sekr.

Ansonia, Conn.

SLA 66 kuopo ssusirinkimas įvyks sausio 12 d., 2 val. popiet, liet. bažnyt svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkit dalyvauti susirinkime, nes turime daug reikalų apsvarstyti.

J. Radzevičius, sekr.

Detroit, Mich.

SLA 200 kp. susirinkimas įvyks sausio 12 d., 10:30 val. priešpiet, Lithuanian American Citizen Club, 11917 Conant St., Hamtrtmck. Malonėkite visi dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba ir svarstomi svarbūs reikalai.

Valdyba

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kuopos susirinkimas bus sekmadienį, sausio 5 d., 2 val. popiet, Lietuvių Muzikos svetainėje. Nariai prašomi visi į susirinkimą atsilankyti, nes turėsime išrinkti kuopos naują valdybą, išgirsite kuopos atskaitą už 1963 m., kaip tai: narių stovis, ligonių ,piniginis kuopos stovis, naujų narių prirašymas ir t.t.

Laukdami gausaus atsilankymo linkime visai musų kuopos šeimai sveikų ir laimingų Naujų Metų!

Valdyba

Kuopų Susirinkimai

PHILADELPHIA, PA.
SLA 135 kuopos susirinkimas šaukiamas sausio 5 d., 2 val. popiet, Liet. Muz. salėje.

◆

WILKES-BARRE, PA.
SLA 115 kp. metinis susirinkimas įvyksta sausio 12 d., Lenkų veteranų svetainėje.

◆

PITTSTON, PA.
SLA 7 kp. susirinkimas bus sausio 12 d., 2 val. po pietų, Liet. Klubo salėje.

◆

DETROIT, MICH.
SLA 200 kuopos susirinkimas įvyks sausio 12 d., 10:30 val. prieš pietus, L.C.C. Club.

◆

BALTIMORE, MD.
SLA 64 kuopos susirinkimaas šaukiamas sausio 12 d., 2 val. popiet, Lietuvių salėj.

ANSONIA, CONN.
SLA 66 kuopos susirinkimas kviečiamas sausio 12 d., 2 val. popiet, lietuvių bažnyt. svetainėje.

◆

PITTSBURGH, PA.
SLA 104 kuopos susirinkimas įvyks sausio 8 d., Liet. Piliečių klube, pastovia val.

EAST ST. LOUIS, ILL.
SLA 88 kp. susirinkimas įvyks sausio 12 d., 2 val. po pietų, pas J. Benusk, 1645 N. 25th St.

◆

SLA 126 CENTRINĖS KP. SUSIRINKIMAS

SLA 126 kuopos narių metinis susirinkimas kviečiamas sausio 17 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Susivienijimo centro patalpose, 307 W. 30th St., New Yorke.

◆

ST. PETERSBURG, FLA
SLA 373 kuopos susirinkimas bus sausio 11 d., 2 val. popiet, K. D. Štaupų namuose.

◆

MIAMI, FLA.
SLA 44 kp. susirinkimas kviečiamas sausio 18 d., 3 v. popiet, Liet. Pil. klube.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

NEMIGA

DR. A. GRIGAITIS

Miegas yra svarbiausias poilsio šaltinis. Miegas yra naturalus, fiziologinis budas palaikyti žmogaus sveikatai ir darbingumui.

Mieguistumo priežastis yra pavargimas, kada organizmas reikalauja poilsio. Miegas gali buti gilus ir paviršutinis. Miegas su sapnais — paviršutinis miegas yra nepakankamas žmogui gražinti jėgos. Neigiamai veikia nervų sistemą sunkus, košmariniai sapnai, kurie netik neatneša poilsio, bet nuvargina. Nemiga arba nepakankamas miegas veda prie sveikatos suirimo.

Nemigos priežasčių yra gan daug. Nemigą gali iššaukti įvairios ligos — infekcinės su aukšta temperatura, širdies, virškinamojo trakto, inkstų ir t.t. ligos, maisto apykaitos sutrikimas, skausmai, nervų pairimas, psichinė depresija, proto ligos, intoksinacija, susijaudinimai, staigios blogos ar geros naujienos, sunkios, linkmios mintys, baimė, džiaugsmas. Nesaikus kavos, arbatos vartojima sprieš miegą veda prie nemigos. Gausi vakarienė irgi neduoda užmigti. Dažnas alkoholio vartojimas, pripratimas prie kokaino, morfijaus buna nemigos priežastimi.

Pirm negu pradėti gydyti nemigą, pirmiausia reikia nustatyti nemigos priežastis. Prašalinus nemigos priežastį, miegas grįš savaimi. Miegamasis privalo buti erdvus, saulėtas, gerai vėdinamas, nei šiltas, nei šaltas, aplinkoj turi buti ramybė. Prieš miegą neprisivalgyti, kaip minėjau, nevartoti kavos, arbatos, sutvarkyti vidurių užkietėjimą. Atsigulus neskaityti rimtų dalykų, negalvoti apie rimtus reikalus, prašalinti dienos rupesčius. Patartina prieš miegą prie atviro lango 12-14 kartų padaryti gilų kvėpavimą.

Atsimenate, ką darydavo musų seneliai prie nemigos. Atsigulus, prie kojų pridėdavo gerokai šiltą plytą, arba butelį su karštoku vandeniu. Šilima išplečia kojų kraujo indus, kas sumažina kraujo pristatymą į smegenis ir padeda užmigti.

Labai seniems arba su silpna širdim nepatartina vartoti tokį budą nemigai prašalinti. Prieš miegą labai gerai pamirkyti kojas karštokam vandeny. Nervingiems patartina prieš miegą padaryti šiltą vonią su spyglių extraktu. Miegą gali iššaukti vienodas, ritmingas, ilgai besitęsą garsai, pav. sieninio laikrodžio tiksėjimas. Prie nemigos patartina paimti valerijonų lašų arba bromo.

Iš stipresnių vaistų vartojami dažniausia barbituratų preperatais — Veronal, Luminal, Seconal, Nembutol, Amitol, phenobarbitol ir t.t., kurie veikia centrinę nervų sistemą. Dažnai vartojant miego vaistus prie jų pripranta. Priseina didinti ir vaistų dozes. Vėliau imama ne tik vakare, bet ir dieną. Nuo didelių dozių atsiranda galvos svaigimas.

Miego vaistai, ilgai juos vartoajnt ir didelėse dozėse, gali pakenkti sveikatai. Atsiranda rankų drebėjimas, pranyksta arba susilpnėja kaikurie refleksai, gali pasikeisti žmogaus charakteris: atsiranda neramumas, žiaurumas, brutalumas, noras ginčytis, kivirčytis. Kartais veda prie nusikaltimų, savižudybės ir, pagaliau, gali baigtis pamišimu. Daleidžiama, jog perdidelės miego vaistų dozės, ypač barbituratų, gali buti blogybinės sklerozės (multiple sclerosis) priežastimi.

Amerikos sveikatos tarnyba sako, jog nuo perdidelių barbituratų dozių miršta dažniau, negu nuo kitų apsinuodijimų. O šiuos miego vaistus vartoja šimtai tukstančių žmonių ir pripranta prie jų.

SANDĖLIS VISOKIŲ
ARBATŽOLIŲ
prieinamiausia kaina
KATALOGAS
pareikalavus prisiunčiamas veltui
PALANGOS
TREJOS DEVYNERIOS
yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Kiekvienas kas tik nori buti visada sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ — tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, stokos apetito, širdies supykimo, išputimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, bendro nusilpimo, inkstų ir kepenų ligų.
Kaina su persiuntimu $1.50
Visada gaunama pas:
FLORAL HERB COMPANY
Box 305, Clinton, Indiana
Dept. 4 J. Skinderis
Pastaba: Kartu su užsakymu prisiųskit ir pinigus, kitaip užsakymų neišpildysim. Kanadoj 50c. ekstra.

SLA PILD. TARYBOS 1963 M. RUGS. 11-14 D. SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

VICEPREZ. S. GEGUŽIO RAPORTAS

Perėmus pirmininkavimą S. Dargiui, viceprezid. S. Gegužis savo raportą pateikė žodžiu, pareikšdamas, kad jis savo pareigas atlikęs, kaip konstitucijos yra reikalaujama, dalyvavęs SLA 2 apskrities suvažiavime, Vajaus Komisijos posėdyje, kuris įvyko š. m. gegužės mėn., Chicagoje. Taip pat paruošęs radio valandėlėms pranešimą SLA vajaus klausimais.

N. Gugis įnešus, E. Mikužis parėmus, S. Gegužio raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

7. Iždininkė Nora Gugis savo raportą pateikė raštu.

SLA IŽDININKĖS N. GUGIS RAPORTAS

Paskolų raportas

Dėl paskolų malonu pranešti, kad visų, išskyrus nr. 239 ir nr. 255, nuošimčiai ir sumų numokėjimai ir kitos obligacijos, kaip taksos ir apdrauda, padaryta laiku.

Wood Products Corporation, 193-197 Grand St., Brooklyn, N. Y., nuosavybė, ant kurios SLA yra davęs paskolą, pardavė šią nuosavybę. Naujas savininkas yra Milton Bloomrosen. Birželio 4, 1963 m. paskolos balansas buvo $15,840.00. Nuosavybė apdrausta at $65,000.00.

Robert ir Jean Spears, paskola nr. 238, 245, Carverton Road, Trucksville, Pa., kurios paskolos balansas buvo $2,000.00 buvo pilnai atmokėtas rugsėjo 4, 1963.

"Cash" raportas

Rugpiučio 31 d., 1963 m.

Pomirt. Fonde. Girard Trust Corn Exch. Bank, overdr.	$1,187.39
Pašalpos Fonde: Girard Trust Corn Exch. Bank, bal.	15,304.64
Lėšų Fonde: Girard Trust Corn Exch. Bank, balansas	3,262.09
Našl. ir Našl. Fonde: Girard-Trust Corn Exch. Bank,	14,985.97
Jaunuolių Fonde: Girard Trust Corn Exch. Bank, bal.	14,534.17
Viso	$48,086.87
Overdraft	1,187.39
Tikras balansas rugpiučio 31, 1963	$46,899.48
Petty Cash centro raštinėj	3,500.00
Taupomoj sąskaitoj - Union Nat'l. Bank, Mahanoy City	7,627.47
Taupomoj sąskaitoj — Pittsburgh National Bank	16,374.41
Rugpiučio 31, 1963 — CASH BALANSAS	$74,401.36

Visuomet stengiuosi palaikyti draugiškiausius ryšius tarp narių ir mūsų SLA. Dalyvauju susirinkimuose SLA reikalais. Visas iždininkės pareigas atlieku kuogreičiausiai ir pagal mano geriausią supratimą.

Cash in all Commercial accounts as of Sept. 10, 1963

Mortuary Fund (Overdraft — $1,134.61)		
Disability Fund	balance	$14,984.11
Expense Fund	balance	6,682.26
Misc. Fund	balance	15,072.97
Juvenile Fund	balance	14,695.97
		$51,435.31
Minus overdraft in Mortuary Fund		1,134.61
Actual Cash Balance in all Comerc. accts.		$50,300.70

S. Briedžiui įnešus, B. Pivaronas parėmus, iždininkės N. Gugis raportas vienbalsiai priimtas atliktieji darbai ratifikuoti.

DAKTARO KVOTĖJO S. BIEŽIO RAPORTAS

Dr. S. Biežis, daktaras kvotėjas pranešė žodžiu, kad jis atlikęs visas jam pavestas pareigas, susijusias su naujų narių priėmimu, o be to, dirbęs Vajaus Komisijoje kaip jos narys Taip pat dalyvaująs SLA 5-tos apskrities veikloje, studijuojąs Ligoje Pašalpos skyriaus problemas, jieškodamas geresnių patobulinimų, kad tas skyrius galėtų buti dar didesne parama tiems nariams, kurie tikrai turi teisę ją naudotis, kaip tą numato to skyriaus paskirtis. Kada tos studijos bus baigtos pateiksiąs savo raportą ir reikalingus siulymus.

S. Gegužiui įnešus, B. Pivaronas parėmus, daktaro kvotėjo dr. S. Biežio raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

IŽDO GLOBĖJŲ E. MIKUŽIS IR S. BREDES RAPORTAS

Iždo globėjai, E. Mikužis ir S. Bredes raportuoja, kad jie stengėsi atlikti visas jiems pavestas pareigas. Yra patikrinę SLA centro knygas ir surašę tikrinimo aktą.

Dr. S. Biežiui įnešus, S. Gegužiui parėmus, iždo globėjų E. Mikužis ir S. Bredes raportai priimti ir jų atlikti darbai ratifikuoti.

SLA SEKRET. B. PIVARONAS RAPORTAS

SLA sekretorė B. Pivaronas pateikė savo raportą raštu.

Savo raportą pradėsiu nuo praeito Pild. Tarybos metinio suvažiavimo. Šis suvažiavimas praėjo labai darbingoje nuotaikoje. Jis priėmė 1962 m. SLA apyskaitą, kuri parodė SLA turto padidėjimą, patvirtino įvairių valstijų apdraudų departamentams paruoštus metinius raportus, visapusiškai apsvarstė SLA finansinę padėtį, nustatė ateities veiklos gaires, priėmė Vajaus Komisijos paruoštus naujam vajui planus, taisykles, paruošta literatura, paskelbė naują SLA vajų, apsvarstė SLA organizatorių ir centrinių organizatorių veiklą ir apkalbėjo įvairius SLA narių ir kuopų reikalus. Praeitas Pild. Tarybos suvažiavimas padarė viso 87 nutarimus.

Taigi, praeitas Pild. Tarybos suvažiavimas visu nuoširdumu dar kartą įsijungė į mūsų organizacijos reikalus, kurios tikslai tokie kilnūs ir gražūs. Nors visi Pild. Tarybos nariai su pilnu pasišventimu atlieka savo pareigas ir deda daug pastangų, kad sustiprinus ir išplėtus SLA veiklą.

Prisimindama praeitą Pild. Tarybos suvažiavimą, noriu pabrėžti, kaip giliai, rupestingai ir sąžiningai visi Pild. Tarybos nariai, o ypač mielas prezidentas, yra atsidavę savo mielos organizacijos reikalams.

1. Pasibaigus Pild. Tarybos suvažiavimui, tuojau pat teko imtis naujai paskelbto "Naujosios Aušros" vajaus darbų. Laikotarpy kelių dienų išsiuntinėjome visoms SLA kuopoms, įvairiems organizatoriams ir centriniams organizatoriams SLA atsišaukimą apie naują vajų, naujai paruoštas taisykles ir literatūrą bei visą reikalingą vajaus darbams medžiagą. Be to, visiems organizatoriams specialius asmeniško pobūdžio laiškus, o centriniams organizatoriams individualius asmeniškus laiškus, kuriuose buvo nurodyta visi reikalai, liečią organizatorių darbą. Prie šio skubaus darbo dirbo visi centro tarnautojai.

Čia noriu pastebėti, kad šiam naujam vajui išanksto buvo tinkamai pasiruošta ir parupinta bei atspausdinta visa reikalinga literatura anglų ir lietuvių kalbomis ir visa reikalinga medžiaga.

2. Atlikus vajaus darbus, teko peržiurėti visus Pild. Tarybos metinio suvažiavimo nutarimus ir juos įgyvendinti.

3. Jau praeitame Pild. Tarybos suvažiavime referavau, kad SLA centre atlikom generalinį visų SLA narių kartotekos patikrinimą ir sudarėme naujas knygas visų SLA narių, kuriose yra sužymėta, kada narys įstojo į SLA, koks jo amžius, kokias turi apdraudas ir kokioje sumoje. Darant metinius SLA raportus paaiškėjo, kad sudaryta nauja SLA kartoteka yra nepilna, nes joje nebuvo pažymėta, kada SLA narių, turinčių V-3 ir V-2 apdraudas sukanka mokėjimų terminas. Todėl šie narių sąrašai (kartoteka) buvo nuodugniai patobulinti.

4. Po to, buvo imtasi tvarkyti, tai yra, naujai perrašyt iir patikrinti visų SLA narių mokesčių kortas ir narių sumokėtas duokles. Dabar šis reikalas jau yra maždaug atliktas ir tenka skaityti, kad tai bus žymus pagerinimas SLA sistemoje ir atskaitomybėje su SLA nariais.

Turint naujas narių mokesčių kortas, kuriose tiksliai sužymėtos visų narių duoklės, matom, koks yra narių stovis ir todėl be didelės gaišaties galime pranešti visų SLA kuopų pirmininkam ir finansų sekretoriams apie tuos jų kuopų narius, kurie yra atsilikę su duoklėmis.

Šis darbas buvo didelis ir sunkus, pareikalavęs ilgesnio laiko, nes reikėjo peržiurėti kelis tukstančius narių kortas, jas perrašyti, patikrinti jų įmokėtas duokles ir tiksliai atžymėti naujose kortose tų narių stovį, kurie yra su duoklių mokėjimu atsilikę.

5. SLA centre nuolatos sekame visų SLA kuopų stovį ir jei kuri kuopa atsilieka su duoklių atsiuntimu arba randame ,kad dalis narių yra netvarkingai atsiskaitę su SLA centru, tokioms kuopoms nusiunčiam centro įrašą apie tų kuopų stovį.

6. Nežiurint SLA centro rupestingumo ir visų pastangų, visgi pasitaiko nesklandumų su viena, kita kuopa. Tais nesklandumais laiku buvo susirupinta ir visi reikalai buvo tinkamai sutvarkyti.

Apie turėtus trijose kuopose nesklandumus, paaiškinsiu žodžiu. Kad toliau nejvyktų nesusipratimų su kuopų sekretoriais dėl mokesčių užvilkinimo, teks laikytis Pild. Tarybos nutarimo SLA narių duoklių kolektavimo reikalu ir įvesti SLA centre sistemą — pradėti kas 6 mėnesiai siuntinėti pranešimus kuopų pirmin. ir fin. sekr. apie duoklių sumokėjimo reikalus iš centro. Tą praktikuojant bus tobulesnis narių duoklių iškolektavimo reikalas.

(Bus daugiau)

—: DAINORĖLIS :—

VAŽIAVAU DIENĄ

Važiavau diena,
Važiavau naktį
Ir privažiavau
Žalią pievelę.

Toje pievelėj,
Toje žalioje,
Ten mergužėlė
Šienelį griebė.

Oi mergyt, mergyt,
Mergele mano,
Tai man patinka
Tavo darbeliai.

Tai man patinka
Tavo darbelis,
Žalioj pievelėj
Griebiant šienelį.

DR. V. TERCIJONAS

MINTYS IR PRISIMINIMAI APIE SOFIJĄ AVIŽONIENĘ IR ŠEIMĄ

Tęsinys

Nors aš pažinojau dr. P. Avižonį dar iš mano studentavimo laikų pagal jo populiarius raštus, o vėliau, kaip gydytoją ir profesorių, vienok man neteko girdėti nuo jo, kodėl jis ir jo šeima priėmė reformatų tikybą ir koki tam buvo motyvai. Rašant šį straipsnį man tuo klausimu žinių suteikė Ruta Blaževičienė, ką ji girdėjo nuo savo motinos, be to, naudojausi ir spausdintais šaltiniais, kurie nurodyti šio straipsnio gale.

Dr. P. Avižonio perėjimą į reformatų tikėjimą paskatino nesusipratimai su katalikų klebonu Žagarėj prieš Pirmą pasaulinį karą, kur jis turėjo praktiką 1902-1910 m. P. Avižonis pradėjo rašyt lietuvių spaudoj nuo 1895 m. Jis dirbo "Varpo," Ukininko" dvasioj demokratų sąjudyje, o nuo 1902 m. jis perėjo į socialdemokratus. Jis bendradarbiavo minėtuos laikraščiuos ir pasirodė visa eilė jo atskirų leidinių dar spaudos draudimo laiku, o draudimą atšaukus, paskelbė eilę knygelių iš sveikatos ir mokslo populiarizacijos. Iš jų minėtinos: Girtuoklybė musų rykštė, Darbininkai ir visuomenė, Socialistai ir masonai, Žemė ir žmogus, ir kt. Kaikurios iš tų knygelių turėjo tiek pasisekimo, kad susilaukė net trijų laidų, kaip "Žemė ir Žmogus."

Dr. Avižonis savo populiariais raštais pasireiškė kaip pažangus rašytojas ir tų laikų klerikalų spaudos "Šaltinis" ir kitų jis buvo puolamas. P. Avižonis, tapęs gydytoju ir gyvendamas Žagarėj, nesišalino nuo visuomenės veiklos. Žagarėj jis dalyvavo bažnytiniam komitete, kurs tarp kitko rinko pinigus bažnyčios laikrodžiui; tuo tarpu Avižonis rupinosi, kad butų lėšų senelių prieglaudai.

Pinigų rinkliavos minėtam laikrodžiui buvo tęsiamos, bet laikrodžio bokšte vis nesimatė. Tuomet P. Avižonis tą reikalą iškėlė viešai, pareikalavo apyskaitos ir pasiaiškinimų. Dėl to jis buvo klebono viešai iš sakyklos iškeiktas, išvadintas bedieviu ir masonu. Nuo to laiko pradėjo dr. Avižonį persekiot kas savaitę. Žodžiu, kištis į jo asmeninį gyvenimą.

Dėl to P. Avižonis buvo labai užgautas ir įžeistas, ir tai paskatino jį apleist katalikybę, kad nebutų plustamas ir baramas ir kad jo vaikai turėtų daugiau laisvės ir jiems nereiktų pergyvent to, ką jam teko.

Vienas iš kunigų Žagarėj, Tamošaitis ar Tamošauskas (tikrai jo pavardės neprisimena), kuris palaikė dr. Avižonio pusę ir jį užtarė, buvo iš klebonijos iškeltas ir ligi mirties dirbo Kaune kurijoj, kaip raštininkas. Vėliau, gyvendami Kaune, Avižoniai (tėvai) su dukra Ruta, nueidavo aplankyt to kunigo kapą, gražiai jį prisimindavo, kad buvęs kulturingas ir pažangesnių pažiurų ir dėl to turėjo nukentėti, negalėjo tarnaut žmonėm, o dirbti tik raštinės darbą.

Nežiurint konflikto su klebonu dėl bažnyčios laikrodžio, P. Avižonis rado pakankamai laiko įsteigt Žagarėj "Beturčiam Šelpti Draugiją," kuri 1903 m. pastatė namus prieglaudai, kur vietos apylinkės pavargėliai rado pastogę ir aprupinimą. Jis taipgi organizavo Žagarėj Vartotojų Draugiją. Abi tos įstaigos išsilaikė iki Antro pasaulinio karo.

Žodis apie prieglaudą

Kalbant apie prieglaudas, reika pasakyti, kad jos veikė D. Lietuvos Kunigaikštijoje nuo XVI amžiaus ir buvo žinomos špitolių vardu. Kai kurios špitolės laikui bėgant išsivystė į ligonines, bet jų dauguma liko skurdžiomis prieglaudomis — elgėtynais prie bažnyčių. Sulig Žemaičių miestelių špitolių ataskaitos, paskelbtos 1822 m., dauguma špitolių tai mediniai, dengti šiaudais namai, kaikuriose jų tik neseniai buvo išvestas kaminas. Špitolėse gyveno nuo kelių iki keliolikos neturtingų senių, invalidų ar šiaip davatkų, išlaikomų iš užrašytų špitoeli kapitalų ir išmaldos.

Gydymo špitolių gyventojai neturėjo, nors į jas kartais pakliudavo chroniški (lėtiniai) ligoniai ir luoši (invalidai,. Panašios špitolės XIX amžiaus pradžioj buvo 35 Žemaičių miesteliuos. Yra žinoma, kad kaikurios špitolės, pav. Vilniaus, gaudavo didelių spalikimus užrašymais. Tačiau jos neišsivystė į ligonines, bet ilgainiui nuskurdo ir nusmuko iki elgetynų lygio. Priežastis ta, kad špitolės budavo steigiamos prie bažnyčių, o užrašomos lėšos budavo perduodamos saugot tų bažnyčių klebonams, nes nuo seno špitolėm rupintis pareiga buvo uždėta klebonam.

Praktika parodė, kad jie paprastai neskirdavo špitolės pajamų nuo asmeninių pajamų ir špitolių turtai pamažu budavo išgrobstomi; per ilgą laiką tai susidarė lig tradicija. Matomai, špitolių, kaip ir bažnytinių turtų administravime, nebuvo kontrolės ir klebonai jautėsi kaip diktatoriai, smerkdami ir plusdami kiekvieną, kas to siekė.

Ir Žagarės klebonas, kurs viešai per pamokslą koneveikė dr. Avižonį, turbut, teisino save sulig tos įsigalėjusios "grobstymo lėšų" tradicijos.

Reikia pabrėžti, kad Lietuvos ir Lenkijos jungtinės valstybės agonijoje, kai valstybė buvo kaimynų dalmama, vyko godus ir nusikalstamas visuomenės lėšų grobstymas. Špitolės nuskurdo dėl to, kad jas užvaldę dvasininkai pasisavindavo žymią dalį pajamų, skirtų ligoniam ir invalidam išlaikyti. Pav. 1708 m. kapitula grasino šv. Juozapo ir Nikodemo špitoles Vilniuje klebonui išmest jį iš vietos, jei nesiliaus skriaudęs ligonius.

(Bus daugiau)

SENI IR NAUJI NAUJŲ METŲ PAPROČIAI

Per šimtmečius Naujų Metų šventė buvo švenčiama pagal papročius įvairiais budais. O tačiau jokia kita šventė neatspindi taip universaliai žmogaus bendros laimės ir gerbuvio vilties ir jo noro turėti šiltus draugystės ryšius su kitais.

Ši vilties ir brolybės dvasia dažnai buvo išreikšta valgymo, linksminimosi ir draugų lankymo papročiais. Amerikai liko pridėti savo charakterį prie pasaulio Naujų Metų papročių.

Sportą mylintieji amerikiečiai paskyrė savo mėgiamiausią sportą Naujų Metų dienai ir pradėjo ploti savo pasirinktoms sporto grupėms ir naujiems metams tuo pačiu laiku. Rose Bowl kolegijos futbolo žaidynės, kurios seka po garsiojo Pasadena (California) Rožių Turnyro, buvo pradėtos 1916 m. ir po to sekė maži ir didesni "Rose Bowl" turnyrai per visą kraštą.

Didžiulis paradas Philadelphijoj yra dar vienas grynai amerikietiškas paprotys Naujų Metų dieną. Šis maskaradiškas paradas, kuris turbut turi panašumo į senuosius anglų veikalus, buvo pradėtas kaip miesto šventė 1876 m. sausio 1 d. Per pereitus Naujus Metus apie du milijonai žiurovų iš visų Amerikos rytinių vietovių sekė fantastiškai apsirengusius orkestrantus ir kitus, žygiuojančius per Philadelphijos Broad Street.

Didelė Naujų Metų šventimo papročių dalis tačiau yra kilusi iš Europos. Prancuzijoje ir Škotijoje Naujų Metų diena pasidarė ir pasiliko viena iš svarbiausių metų švenčių — laikas pasikeisti dovanomis, sveikinimo kortelėmis ir lankyti draugus bei gimines. Škotų vaikai, šaukdami "Hogmanay", pasipila gatvėse Naujų Metų išvakarėse ir pra šo pyragų bei vaisių iš savo kaimynų.

Dvylika vynuogių yra ispanų Naujų Metų išvakarių šventės dalimi Puerta del Sol, Madrido "Time Square." Kai laikrodis muša dvyliktą valandą, vynuogės yra laikomos virš galvų ir valgomos laimei — viena vynuogė kiekvienam metų mėnesiui.

Vengrai tiki, kad šv. Silvestro išvakarėse (gruodžio 31 d.) kiaulės palietimas atneš laimę. Didesnėse restoranuose ir kavinėse Budapešte ištaukuota kiaulė paleidžiama vidurnaktį ir svečiai per visas linksmybes ir suirutę bėga paskui ją, kad paliestų.

Anglijoj vyno stiklas ir duonos riekė duodama lankytojams, kurie atvyksta pirmieji į namus Naujų Metų rytę. Atvykėlis atneša tradicinį šiltumo ir turtingumo simbolį: anglies, duonos ir druskos, ir yra mielai sutinkamas, nes su savim įleidžia Naujus Metus. Atstovaudamas senuosius metus, jis išeina per užpakalines duris.

Naujų Metų šventimas Amerikoje, kaip ir viskas kita šiame įvairumo pilname krašte, susidaro iš seno ir naujo. Šiame sumaišyme gludi musų stiprumas ir pažadas, kaip tauta. Šis pagrindinis Amerikos gyvenimo aspektas ypač interesuoja musų draugus ir gimines užsienyje.

T. Sparkio Paroda

Lapkr. 22 d., 4429 South Maplewood, Chicagoj, buvo atidaryta dail. Tado Sparkio, jo studijoje, meno kurinių paroda, kuri tęsėsi iki gruodžio 15 d. Nors atidarymo dieną Amerikos visuomenė buvo sukrėsta tragiško įvykio, nužudžius prez. Kennedy ir labai buvo nepalankus oras — didelis lietus, bet į atidarymą susirinko keliasdešimt įvairių organizacijų atstovų ir meno mėgėjų.

Parodą atidarė Vilniaus Krašto Lietuvių Sąj. Chicagos skyriaus v-bos kulturos reikalams narys A. Petkauskas, pakviesdamas tarti žodį mok. J. Tamulį, Liet. Kar. Savanorių - Kur. S-gos Chicagos skyriaus pirm. Dail. T. Sparkį sveikino Stakauskas, buvęs Naujos Vilnelės burmistras ir Pov. Dirkis, Amer. Liet. Pensininkų S-gos vardu.

Dail. P. Sparkis dar visai jaunas žmogus, kilimo vilnietis. Mokslus ėjęs Baranovičių, Mittenwalde, Vak. Vokietijoj, Belgijos ir Chicagos meno mokyklose. Savo erdvioje studijoje, dvejuose kambariuose, išstatė apie 40 kurinių. Iš jų dvelkia Lietuvos gamtos grožis. Sukurti portretai ir gamtovaizdžiai detališkai atlikti.

Iš visų jo paveikslų aiškiai matosi, kad dail. Sparkis yra realistas, naturalistas. Pav. paveikslai: Lietuviška sodyba, Šienapiutė, Birštono aleja, Pakelės berželiai, Rugiai, Rytos miške ir kiti tiesiog mieli kiekvienam lietuviui. Patys paveikslai kalba apie dailininko meniškus sugebėjimus.

Dail. T. Sparkis nėra naujokas. Jis prieš 8 metus apie 50 savo kurinių buvo išstatęs Liet. Auditorijoj. Budinga, kad beveik visi paveikslai buvo— Vilnijos vaizdai. Chicagos visuomenė momentaliai juos išpirko.

Kiek vėliau dail. Sparkis žada su savo kuriniais pasirodyti ir kituose miestuose. Šią jo parodą globojo keletos organizacijų atstovų komitetas.

P. Dirkis

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

LANKĖSI NEW YORKE

SLA prez. P. P. Dargis gruodžio 13-15 dienomis buvo atvykęs į Susivienijimo centrą ir čia kartu su sekretore B. Pivaroniene bei aktuaru L. Goodfarbu svarstė apdraudų ir kitus organizacijos klausimus.

Taip pat turėta pasitarimų su centro tarnautojais vykstančio vajaus reikalais.

POSĖDŽIAVO SLA JAUNUOLIŲ KOMISIJA

Gruodžio 14 d. Susivienijimo centre New Yorke buvo susirinkusi SLA Jaunuolių Komisija savo veiklos reikalų svarstyti. Dalyvavo tik arčiau New Yorko gyveną komisijos nariai. Iš toliau buvo atvykusi Nellie Bayoras. Į posėdį taip pat atsilankė prez. P .P .Dargis, buvojęs tuo metu New Yorke.

Po komisijos pirm. kun. P. Dagio apžvalgos, prez. P. P. Dargis plačiai pasisakė iškeltais klausimais įnešdamas naujų siulymų. Taip pat jaunuolius sveikino sekr. B. Pivaronienė, iždo globėja E. Mikužiutė ir kiti.

LIETUVIŲ DAILININKŲ DĖMESIUI

Viena Pietų Amerikos valstybė yra prašiusi parupinti jai lietuvių dailininkų meno parodų katalogų. Dailininkai, kurie dar turi savo kurinių buvusių parodų katalogų, malonėkit artimiausiu laiku bent po vieną egz. atsiųsti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke.

Consulate General of Lithuania,
41 W. 82nd St.,
New York, N. Y. 10024

NEPILIEČIAI TURI REGISTRUOTIS

Gyvenantieji laikinai ar pastoviai įsikurę Amerikoje, bet neturintieji šio krašto pilietybės, turi laike sausio mėnesio pranešti paštui savo gyvenamos vietos adresą užpildydami tam reikalui nustatytos formos blanką.

PASIBAIGĖ NOMINACIJOS

Sausio 6 d. yra paskutinė diena atsiųsti SLA centrui nominacijų duomenis. Pildomosios Tarybos nominacijos SLA kuopose pasibaigė gruodžio 31 d., 1963 m.

KAIP DR. B. VENCIUS SPĖJA APIE SNIEGĄ

Musų brooklynietis dr. B. Vencius aną dieną papasakojo, kaip jis spėja apie sniegą žiemos metu. Jisai sako, kad pereitą vasarą buvo daug ant ąžuolų giliukų. O tai reiškia ,kad bus daug sniego šią žiemą. Kitų yra kalbama, kad kas septyni metai ąžuolai turi daug giliukų. Bet tai, esą, netiesa. Šio gamtos laikrodžio dar niekas nesužino. Bet tiek yra senų žmonių patirta, kad kai ąžuolas turi daug giliukų, tai lauk sunkios žiemos.

VISKAS BRANGSTA

Galite įsitikinti pažiurėję į prekylangį vienos drugštorės Madison Ave., New Yorke. Ten yra padėtas galvai šukuoti šepetys, kurio kaina lygiai $1,000. Šepetys pagamintas iš Sibiro meškos barzdos plaukų. Prieš 50 metų toks šepetys kainavęs 50 dolerių.

LIETUVIS SULAUKĖ 111 METŲ AMŽIAUS

Gruodžio 24 d. laidoje dienraštis "Daily News" paskelbė CAP žinią, kad Philadelphijoj gyvena Lietuvoje gimęs Adam Ozalis (Adomas Oželis), kuris tą dieną minėjo savo 111 metų amžiaus sukaktį. Jis esąs 19 vaikų tėvas. Jų 14 jau mirė, o 5 dar gyvi.

MIRĘ VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIAI

Iš pavergtos Lietuvos gauta žinių apie Lietuvoje mirusius, ilgus metus Vilniaus krašte ar Vilniaus bylai dirbusius veikėjus, vilniečius.

Praėjusią vasarą, birž. 18 d. Vilniuje, Vižulėnų kaulų tuberkuliozo sanatorijoj mirė ilgametė laisvos Lietuvos užs. reik. ministerijos valdininkė ir daug sielojusis Vilniaus bei vilniečių reikalais — Marcelė Kubiliutė. Nuo seno ji sirgo džiova, buvo susirgusi ir vėžiu.

Rugs. 11 ar 12 d. Vilniuje po operacijos, vėžiu mirė ekonomistas, Vilniaus esperantininkų klubo narys ir pastaruoju metu buvęs Vilniaus II vid. mokyklos mokytojas Stasys Sabalis. Nepr. Lietuvoje jis buvo vienas vilniečių korp. "Vilnija" steigėjas.

Neseniai dar gauta žinia apie ilgamečio Pirčiupio kaimo mokytojo ir vietos veikėjo Kazio Astaškos mirtį. Jis, širdies priepuolio (infarkto) ištiktas miręs 1962 m. gruodžio 21 d. (E)

PADĖKA LIETUVIAMS

Salzgitter - Lebenstedt išeinantis Lietuvos vokiečių laikraštis "Heimatstimme" savo jubiliejiniame numery reiškia padėką lietuvių tautai. Jame rašoma:

"Europietiškojo padorumo pareiga reikalauja iš Lietuvos vokiečių, o taip pat iš visos vokiečių tautos, kicto likimo paliestai ir kančios prislėgtai lietuvių tautai pareikšti gilią ir labai nuoširdžią padėką už visą pagalbą tiem vokiečiam, kurie po 1945 metų katastrofos pateko Lietuvon ir ten bubo sutikti gailestinga širdimi ir ištiestomis rankomis."

Miami, Fla.

Netekom Antano Zdanio

Antanas Zdanis mirė lapkričio 10 d. Jaunas atvyko iš Lietuvos į Pennsylvaniją, iš čia persikėlė į Clevelandą ir pradėjo veikti su lietuviais. Jis prisirašė prie lietuvių choro. Turėjo gražų balsą ir buvo solistas. Taip pat daug dalyvavo lietuviško teatro vaidinimuose. Daugelio organizacijų buvo pirmininku. Kai buvo nutarta išleisti Clevelando organizacijų istoriją, jis įėjo į tą komitetą kartu su Ignu Sakalu ir J. Salčiu.

Priklausė prie Miami Sandaros kuopos ir Susivienijimo. Vienerius metus buvo Miami Am. Liet. Tarybos pirmininkas, priklausė prie choro ir prie Miami Am. Liet. Piliečių Klubo. Veikdamas su visais gražiai sugyveno, buvo labai rimtas žmogus.

Lai buna jam ši žemelė lengva. Mes jo pasigesime Miami lietuvių veikloje.

Elena Verbela

LAISVĖS TROŠKIMAS LIETUVOJE LABAI DIDELIS

Neseniai atvykę iš Lietuvos buvo paklausti apie kai kurias pavergtos Lietuvos nuotaikas bei okupuotų lietuvių nuomones dėl pasitraukusių į Vakarus, dėl likusių Lietuvoje pažiurų į Vakaruose gyvenančių veiklą, dėl kliučių likusiems pabėgti į Vakarus ir kt. Pirmiausia ELTOS informac. redaktorius paklausė:

— Ar pavergtos Lietuvos gyventojai pagalvoja apie pasitraukimą į laisvuosius Vakarus?

— Taip, — atsakė vieni, o kiti pastebėjo, kad gyventojai aiškiai supranta, jog pasitraukimas į Vakarus neįmanomas.

— O kokios pagrindinės kliutys pabėgti?

— Siena, nenusivokimas, kokių esama įrengimų, kliučių jai peržengti, dar ir kalbų nemokėjimas. **Juros keliu pabėgti neįmanoma** ir vien dėl to, jog neturima valčių. Žvejų laivai - valtys sutelkiamos į vieną vietą ir saugomos pasieniečių. Net ir sportininkai, kaip buriuotojai, jau daugiau, kaip dešimtmetis tegali išplaukti į Kuršių Marias, bet ne į jurą. Užsienio laivai uoste visą laiką saugomi pasieniečių.

— Kokia jusų nuomonė: ar pavergtos Lietuvos gyventojai, pvz., atvykę į Vakarus kaip studentai ar turistai, galėtų pasilikti Vakaruose?

— Tai priklauso nuo žmonių budo, charakterio. Nes į Vakarų užsienį **išleidžiami tokie, kurių šeimos nariai Lietuvoje paliekami įkaitais.** Pagalvojama, ar dėl vieno asmens verta paaukoti visą šeimą?

— Ar žmonės privengia pabėgti į Vakarus dėl neaiškių gyvenimo sąlygų, dėl tėvynės netekimo ir pan?

— Tik dėl to, kad dar vienu lietuviu Lietuvoje bus mažiau. Svarbiausia, sunku įveikti sienos kliutis.

— Ar Vakarų propaganda, pvz. lietuviškos radijo valandėlės, turėtų informuoti lietuvius tėvynėje, kas laukia pabėgėlių Vakaruose?

— Taip, ypač nušviesti konkrečius atvejus, pavyzdžius. Reikėtų nurodyti, kad Vakaruose jie bus apklausinėjami ir kad jie turėtų žinoti, jog **atsidurę laisvuose Vakaruose** nėra ko bukštauti.

— O ar buvo imtasi keršto priemonių prieš gimines ar draugus pabėgėlių, kurie Vakaruose reiškėsi antikomunistinėje propagandoje?

— Stalino laikais buta daugiau žinomų atvejų. Pvz. žinoma, kad savo metu į Vakarus pabėgusių trijų žvejų (dabar gyvenančių JAV) pusbroliai buvo pašalinti iš Klaipėdos jureivystės mokyklos ir 15-kai metų deportuoti Sibiran, "kaip žinoję apie bėgimo sumanymus ir nepranešę saugumui."

— Ar daug gyventojų bandytų išvykti iš Lietuvos į Vakarus, jei butų leidžiama laisvai išvykti? Į kurį kraštą lietuviai norėtų daugiausia pabėgti?

Vieni atsakė — 80% visų lietuvių. Kiti paryškino: iš paprastų žmonių bandytų išvykti labai daug, gal **ir visa Lietuva norėtų kompaktiškai persikelti gyventi į kitą vietą.** Žinokite — laisvės troškimas Lietuvoje tikrai didelis! O dėl krašto, tai nesvarbu, tik kad kraštas butų nekomunistinis. Kiti daugiau pasisako už JAV.

Toliau buvo paklausti, kas Lietuvoje kalbama apie į Vakarus po II pas. karo išvykusius pabėgėlius, ar tikima, kad šie dirba dėl Lietuvos išlaisvinimo, o gal pareiškiama abejojimai dėl tų išeivių veiklos?

— Taip, jie dažnai kalba apie išeivius, juk daugelis šeimų turi Vakaruose pažįstamų, giminių, gauna siuntinius. Kad Vakaruose išeivių veikiama, apie tai žinoma ir iš **"Tiesos" puolimų ar užuominų** ir tuo budu "tarp eilučių" gaunama informacija. Šiaip dėl laisvinimo veiklos esama įvairių nuomonių.

— Ar Lietuvoje žinoma apie pabėgėlių organizacijas?

— Mažai ar visai nežino. Mums teko, pvz., girdėti apie VLIKą, o šiaip patiriama iš kai kurių leidinių (pvz. apie Lukšą iš "Vanagai iš anapus"). Apie partinį pasiskirstymą išeivijoje nežinoma.

— Ar žinoma apie pabėgėlių materialinį įsikurimą JAV, ar manoma, kad jie tuo požiuriu gyvena geriau, kaip Lietuvoje?

— Čia aiškus klausimas— apie tai geriausiai liudyja siuntiniai ar nuotraukos. Amerika juk—turtingumo idealas! Kai Maskvoj vyko JAV pramonės paroda, tai Lietuvos žmonės susiorganizavę po kelis vyko ton parodon automobiliais. Parsivežę **su pasididžiavimu rodė amerikietiškų auto mašinų spalvotus katalogus** (tai bent, jie sakė, mašinėlės!) arba parsivežė žurnalą "Amerika," kuriame rodo straipsnį apie vieną lietuvį, farmoje dirbantį. Iš Lietuvos keliauta ir į JAV ledo spektaklį Maskvoje. Aplamai, žinoma, kad Amerikos bedarbis gyvena geriau už vietos partijos sekretorių.

— Kaip žiurima į tuos, kurie iš Vakarų grįžta į Lietuvą? Ar jie smerkiami?

— Iš tokių žmogelių juokiamasi, apgailestaujama. Tokie sugrįžėliai laikomi propagandos apgauti, jie užjaučiami, išskyrus tuos, kurie ir toilau už "Judo grašius" užsiima komunistiniais plepalais. Kitų nuomone, atsiranda ir tokių lietuvių, kurie nesmerkia sugrįžusių. (ELTA)

Paieškojimai

LIET. GEN. KONSULATO JIEŠKOMI ASMENYS

Aninkevičius Povilas, iš Kėdainių, gyveno Brazilijoj.

Bartkus Juozas, gyvenęs Jersey City, N. J.

Blinstrubienė Valerija, gyvenusi Vilniuje.

Černiauskas Adomas, iš Beloniškių km., Trakų apskr.

Čibirkaitė Marijona ir Ona, Vinco dukterys, abi ištekėjusios, iš Veiverių, gyveno Kanadoje.

Juršėnas Vytautas, žmona Agota, vaikai Balys, Elena, Juozas ir Marytė, gyvenę Ignaline, Švenčionių apskr.

Kizas Juozas, kilęs iš Garliavos, Kauno apskr.

Kuizinas Vytautas, buv. jūrų karininkas.

Labanauskienė - Tamošaus kaitė Barbora ir jos sesuo Teklė.

Monkevičius Kazys ir Vincas, Jono sunųs.

Sniukaitienė - Pranaitytė Eugenija, dantų gydytoja.

Consulate Gen. of Lithuania,
41 W. 82nd St.,
New York, N. Y., 10024

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Gruodžio 28, 1963

Išmokamos Apdraudos

VERONIKA KLIMAVIČIENĖ, 60 kp., Grand Rapids, Mich., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 7, 1926 m., mirė gruodžio 1, 1963 m. Velionės dukteriai, Phillis Klimas-Roggw, apdraudos išmokėta $500.00

Viso $500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $173,642.54

Išmokamos Ligoje Pašalpos

J. Valentas, 29 kp., Westville, Ill., sirgo 6 sav.	$18.00
K. Kazlauskas, 64 kp., Baltimore, Md., sirgo 7 sav. 1 d.	150.00
D. Riauka, 121 kp., Clinton, Ind., sirgo 9 sav. 4 d.	52.25
M. Krilavičius, 236 kp., Toronto, Canada, sirgo 8 sav. 1 d.	152.25
Viso	$372.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$22,650.05

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

Puiki dovana bet kuria proga!

NAUJAI ĮDAINUOTA 10 ĮVAIRIŲ ŠOKIŲ PLOKŠTELĖ, grojant 18 asmenų orkestrui ir pritariant vyrų TRIO.

Visos plokštelės rekorduotos ir spausdintos

RCA

Visos plokštelės gaunamos lietuvių spaudos, dovanų, radijo ir televizijų parduotuvėse. Plokštelę išleido AIDAS Records, 7203 South Western Ave., Chicago, Ill. GR 6-2800.

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

Įsteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

—— Leidžia ——

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—$13.00 metams, $7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—$16.00 metams, $8.00 — pusei metų, Chicagoj—$15.00 metams, $8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois